

Regio.
Unde nomen
habeat.

Situs.

Soli fertilitas.

Imperium majorem.

Urbes.

Restant in Inferiori Germania duæ Provinciæ, *Ducatus Lutzenburgicus & Trevirensis Provincia*, paucis explicandæ. Ducatus *Lutzenburgicus* nomen habet a primaria totius regionis Civitate: hæc (ut nonnulli opinantur) a fluvio *Elza* a *lfontia* forte Antonini. Ab *Elza* fit *Elzen-burch*: inde *Lutzenburch*. *Petrus Divæus* aliam de *Lutzenburgo* sententiam notat his verbis: *Leucorum gentem* (inquit) *juxta Treviros, Mediomatrices, ac Lingonas habitasse indubitatum est*: *Opida eorum Tullus ac Nasium, Ptolemæo celebrata nomen servant, Toul & Nancy; vernacule crediderim appellatos, de Lutzen, & late imperasse, ut ab iis Lutzenburgii celebris Opidi nomen ortum sit, quasi der Lutzenburch*. Hæc ille. Terminant hunc Ducatum ad Septentrionem *Leodienfes* & *Namurcenses*; ad Austrum *Lotaringi*; ad Ortum *Mosella* cum *Episcopatu Trevirensi*; ad Occasum *Mosla* cum *Silva Arduenna*. Ambitus totius regionis est *lxx* milliarium. Regio hæc licet montosa & saltuosa, bona tamen, benignaque ac fertilis est. Dividitur in duas partes, quarum altera *Famenna*, altera *Arduenna* dicitur. *Famenna* fertilior est *Segetis* & *Vini*. *Arduenna* asperior; sed quæ asperitatem venationum bonitate & *Ferarum* optimi generis mirifica abundantia compenset, *Metalla Ferri* sunt non procul a *Manderscheid*, in dominiis *Keyla Cronenberch* & *Sleida*, ad vallem cui nomen est *Hellenthal*. Conflantur hoc loco ab istis *Cyclopibus* incudes, fornaces ferreæ, pyreteria, quæ per totam Germaniam ingenti lucro distrahantur. Titulum duntaxat Comitatus initio habuit, atque adeo *Henricus Septimus* Imp. Comes fuit *Lutzenburgicus* non *Dux*. Postea in Ducatus dignitatem, quæ hodie adhuc utitur, evecta fuit. Hoc alii *VVenceslao Romanorum Regi*, alii *Carolo quarto* tribuunt; *Conradus autem Vercetius Henrico vi* i adscribit primo ex ea familia *Romanorum Imperatori*. Primum hujus Comitæ *Sigisfridum* fuisse, in schedis manu exaratis se reperisse scribit *Ortelius*: eumque *Filium* fuisse *Tacuini Ducis Mosellani*. Fuit olim *Lutzenburgum* *Trevirorum* portio. Urbes habet viginti, vallo & fossa munitas, quarum nomina hæc sunt: *Lutzenburgum*, *Arlozum*, *Rodemachera*, *Theonis villa*, *Gravemacherum*, *Coningmacherum*, *Dierichum*, *Virtopium*, *Echiernachum*, *Vianda*, *Bastonaum*, *Mommedium*, *Novum Castrum*, *Darvillerium*, *Marvilla*, *Roccha*, *Durbis*, *S. Viti urbs*, *Marza* & *Salma*. Sunt & Urbes aliquot quarum mœnia solo æquata: sunt & *Arces* *Vrbium* pæne æmulæ, *S. Joannis* & *Manderscheid*, quibus titulus est *Comitatus*. Urbs primaria *Lutzenburgum*, aliis *Lucemburgum*, & *Leuceburgum*, *Ptolemæo Augusta Romandiorum*. *Guicciardinus* dictum vult quasi *Lucisburgum*, hoc est, arx Solis: quemadmodum pleraque alia hujus tractus loca a Gentiliis Diis denominata videri possunt: *Arloz* ab ara *Lunæ*; *Jvois* a *Jove*, *Marche* a *Marte*: sed an hæc vera origo sit, alius esto arbiter. Urbs sita est loco peramœno, parte altera montoso, altera plano. Hanc *Elza* fluvius interluit, partem Urbis superiorem & montanam, ab inferiori & plana dirimens. Ædificia in ea domusque utcumque splendida, verum belli injuriis varie afflictæ: ac Templum sacrum *Nicolao*: Cœnobium *Francisco*, in quo sepultus *Ioannes Lutzenburgicus Rex Bohemiæ*, filius *Henrici vii* Imperatoris & Pater *Caroli iv*. Urbs hæc etsi *Martis* frequenter deformata furoribus, cui nihil cum *Musis* otio & tranquillitate gaudentibus